

บทที่ 5

สรุปผลการทดลอง

จากการศึกษาองค์ประกอบทางเคมีของถ้วยหิน FBC ด้วยเทคนิค x-ray fluorescence พบว่าองค์ประกอบหลักคือ SiO_2 , Fe_2O_3 , Al_2O_3 และ CaO และในการวิเคราะห์ถ้วยหิน FBC ด้วยเทคนิค x-ray diffraction พบว่าถ้วยหิน FBC นี้สามารถผลิตเป็นจีโอโพลิเมอร์ได้แต่ยังไม่เหมาะสม จึงทำการบดคลุกขนาดถ้วยหินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเกิดปฏิกิริยากับสารละลาย

จากการศึกษาผล x-ray diffraction พบผลตัวแปรที่เกิดจากปฏิกิริยาจีโอโพลิเมอร์ไว้ เช่น ซีไอโอไอล์ต์พวกลักษณะไบต์ และเนโตรไลต์ และโซเดียมซิลิกาเกตในตัวอย่างเกิดจากการทำปฏิกิริยาระหว่าง SiO_2 และ Al_2O_3 ใน 15 M NaOH ซึ่งซีไอโอไอล์ต์ที่เกิดขึ้นนี้ส่งผลเสียทำให้ค่ากำลังอัดของจีโอโพลิเมอร์ต่ำลง

จากการศึกษาค่ากำลังอัดพบว่า จีโอโพลิเมอร์มอร์ต้าร์ที่บ่มในตู้ควบคุมอุณหภูมิ $25 \pm 3^\circ\text{C}$ ที่อัตราส่วน $\text{Na}_2\text{SiO}_3/\text{NaOH} = 2.5$ ให้ค่ากำลังอัดสูงขึ้นตามอายุการบ่มที่อายุ 90 โดยให้ค่าสูงที่สุดประมาณ 30 เมกะปascal ส่วนจีโอโพลิเมอร์มอร์ต้าร์ที่บ่มในสารละลายกรดซัลฟิวเรติก พบว่า จีโอโพลิเมอร์ที่อัตราส่วน $\text{Na}_2\text{SiO}_3/\text{NaOH} = 1.5$ ที่อายุ 180 วัน ให้ค่ากำลังอัดสูงที่สุดประมาณ 8.2 เมกะปascal และจีโอโพลิเมอร์มอร์ต้าร์ที่บ่มในสารละลายแมกนีเซียมชัลเฟตที่อัตราส่วน $\text{Na}_2\text{SiO}_3/\text{NaOH} = 1$ ให้ค่ากำลังอัดสูงขึ้นตามลำดับ โดยให้ค่ากำลังอัดสูงที่สุดที่อายุ 180 วันประมาณ 5.4 เมกะปascal แต่ที่ $\text{Na}_2\text{SiO}_3/\text{NaOH} = 1.5, 2,$ และ 2.5 เมื่ออายุ 180 วัน ค่ากำลังจะลดลงอย่างชัดเจนเนื่องจากเกิดการสูญเสียอ่อนของอัลตราไวน์ในสารชัลเฟต

จากการศึกษาจีโอโพลิเมอร์เพสต์ด้วยเทคนิค scanning electron microscope พบว่า ถ้วยหิน FBC ที่อัตราส่วน $\text{Na}_2\text{SiO}_3/\text{NaOH} = 1$ กับ $\text{Na}_2\text{SiO}_3/\text{NaOH} = 1.5$ ยังมีการเกิดปฏิกิริยาที่ไม่สมบูรณ์ ส่งผลให้ค่ากำลังอัดต่ำ ส่วนที่อัตราส่วน $\text{Na}_2\text{SiO}_3/\text{NaOH} = 2$ กับ $\text{Na}_2\text{SiO}_3/\text{NaOH} = 2.5$ สามารถเกิดปฏิกิริยาได้ดี ส่งผลให้ค่ากำลังอัดจีโอโพลิเมอร์ได้สูงกว่า

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของชาตุ (energy dispersive x-ray spectrometer) พบเจลในจีโอโพลิเมอร์เพสต์ ซึ่งเจลดังกล่าวเกิดจากการละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์บริเวณผิวถ้วยหิน โดยส่วนที่เป็นอสังหาริมทรัพย์บริเวณผิวถ้วยหิน ส่วนความเป็นผลึกจะพบที่บริเวณแกนกลางของถ้วย

การหาค่าดัชนีการเกิดปฏิกิริยา (degree of reaction) พบว่า การเพิ่มอัตราส่วน $\text{Na}_2\text{SiO}_3/\text{NaOH}$ ทำให้ค่าดัชนีมีการเกิดปฏิกิริยาสูงขึ้นตามอายุการบ่ม เพราะมีส่วนผสมของปริมาณ

โซเดียมไออกไซด์และโซเดียมซิลิกเกตที่พอเหมาะสม แล้วเกิดปฏิกิริยาเชื่อมประสานกัน ปริมาณของโซเดียมซิลิกเกตที่มากขึ้นนี้ผลกระทบต่อการเกิดปฏิกิริยาของจีโอโพลิเมอร์ด้วย

การทดสอบจีโอโพลิเมอร์เพสต์โดยเทคนิค infrared spectroscopy ที่ถูกต้อง FBC พบร่อง –OH stretching และ –OH bending และยังพบพิกัดของ Al-O และ Si-O ตามลำดับในถ้าถูกต้อง แต่การเกิด Si-O₂ ในสารประกอบแคลเซียมซิลิกเกตและอะกูมิโนซิลิกเกต จะพบในจีโอโพลิเมอร์

การวิเคราะห์ทางความร้อนด้วยเทคนิค TGA - DTG พบร่องถูกต้อง FBC มีการสูญเสียน้ำหนักเนื่องจากมีการระเหยของน้ำอุ่นที่ช่วงประมาณ 100°C แต่จีโอโพลิเมอร์ที่อัตราส่วนต่างๆ จะมีการทนความร้อนได้ดีกว่า เนื่องจากอาจมีสารประกอบอะกูมิโนซิลิกเกตและแคลเซียมซิลิกเกตในจีโอโพลิเมอร์สูญเสียของน้ำหนักเริ่มต้นที่ต่ำกว่าอุ่นที่ช่วงประมาณ 120-180°C ที่ช่วงประมาณ 540°C เป็นการสลายตัวของ Ca(OH)₂ ที่ช่วงประมาณ 680-760°C เป็นการสลายตัวของ CaCO₃

ข้อเสนอแนะ

1. จากการศึกษาค่ากำลังอัดของจีโอโพลิเมอร์มอร์ตาร์ควรเพิ่มช่วงระยะเวลาในการบ่มตัวอย่างทั้งที่บ่มในสารละลายน้ำกรดซัลฟิวริก (H_2SO_4) ร้อยละ 3 และบ่มในสารละลายน้ำซัลเฟต ($MgSO_4$) ร้อยละ 5 ให้ยาวนานขึ้น เพื่อให้เห็นความแตกต่างหรือแนวโน้มของกำลังอัดอย่างชัดเจนยิ่งขึ้น
2. ควรมีการศึกษาที่ระดับความเข้มข้นของสารละลายน้ำกรดโซเดียมไออกไซด์ที่ระดับต่างๆเพื่อใช้ในการเปรียบเทียบคุณภาพคุณสมบัติของจีโอโพลิเมอร์ที่ดีที่สุด
3. ควรมีการศึกษาถูกต้องโดยผสมกับปูนซีเมนต์ เพื่อการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณภาพของคุณสมบัติต่างๆ ของจีโอโพลิเมอร์เพิ่มมากขึ้น